

Sygn. akt V KO 78/20

POSTANOWIENIE

Dnia 5 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

w sprawie L. G.

wnoszącej zażalenie na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w P. z dnia 1 kwietnia 2020 r., sygn. akt Ds. (...)

o odmowie wszczęcia dochodzenia,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 5 sierpnia 2020 r.

wniosku Sądu Rejonowego w P.

o przekazanie sprawy VIII Kp (...) do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ś. .

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 1 kwietnia 2020 r., sygn. akt Ds. (...), Prokurator Rejonowy w P. odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie przekroczenia w okresie do 3 grudnia 2019 r. w P. uprawnień przez sędziego Sądu Rejonowego w P. , polegającego na dalszym prowadzeniu sprawy karnej o sygn. akt III K (...) przeciwko M. B. , oskarżonemu o przestępstwo z art. 284 § 1 k.k., pomimo uprawomocnienia się wyroku nakazowego - tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k.

Przedmiotowa sprawa toczyła się z zawiadomienia L. G. , która zarzucała opisane powyżej zachowanie sędziemu Z. M. wykonującemu obowiązki zawodowe w Wydziale III Sądu Rejonowego w P. (sygn. akt VIII Kp (...)).

Sąd Rejonowy w P. postanowieniem z dnia 17 lipca 2020 r. zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie przedmiotowej sprawy dotyczącej rozpoznania

zażalenia na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w P. z dnia 1 kwietnia 2020 r. o odmowie wszczęcia dochodzenia, do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Na uzasadnienie wskazano, że popełnienie przestępstwa zarzuca się sędziemu pracującemu w tutejszym sądzie. Dodatkowo, skarżąca w zażaleniu na postanowienie prokuratora wskazywała na istnienie nieprawidłowości i powiazań w całym [...] środowisku prawniczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie przypomnieć należy, że korzystanie z właściwości delegacyjnej w trybie art. 37 k.p.k. może nastąpić wyjątkowo, jako odstępstwo od konstytucyjnej zasady rozpoznania sprawy przez właściwy sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP) w sytuacji, gdy zostanie wykazane przez sąd inicjujący to postępowanie, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga takiego postąpienia (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2012 r., III KO 102/12, LEX nr 1231575*). Przez dobro wymiaru sprawiedliwości, które uzasadnia przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu, w trybie określonym w art. 37 k.p.k., należy rozumieć także potrzebę ukształtowania w opinii społecznej przekonania o obiektywnym działaniu sądów i bezstronności w rozpoznaniu każdej sprawy.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy w P. uczynił zadość wskazanemu standardowi.

Z orzecnictwa Sądu Najwyższego wynika, że dokonywanie kontroli zasadności ocen w kontekście spraw, w których "sędzia i inny uczestnik postępowania mają być domniemanymi sprawcami i pokrzywdzonymi", przez sędziów tego samego Sądu, w których sprawy te toczą się, jest wyjątkową sytuacją przemawiającą za uruchomieniem instytucji z art. 37 k.p.k. (*zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2012 r., III KO 9/12, LEX nr 1163207*).

Sąd Najwyższy w orzecnictwie wskazywał, że okoliczność taka, iż domniemanym sprawcą popełnionego przestępstwa miałby być sędzia danego sądu, mogłaby rzeczywiście nie tylko w przekonaniu samego pokrzywdzonego, ale i w odczuciu społecznym wywołać wątpliwości, czy w danej sprawie postępowanie będzie prowadzone w sposób prawidłowy, obiektywny i bezstronny. Chociaż te wątpliwości mogą być jedynie subiektywne, ale w tych warunkach należy je uznać

za racjonalne i nie można ich zignorować przy rozpatrywaniu złożonego w trybie art. 37 k.p.k. wniosku i wyłącznie z tego powodu podważać ich istotność. Sąd Najwyższy w ugruntowanej już linii orzeczniczej oceniał, że tego rodzaju spekulacje i domniemanie z pewnością nie służą dobru wymiaru sprawiedliwości, w rozumieniu tegoż przepisu (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 października 2008 r., IV KO 116/08, OSNwSK 2008, poz. 2077; z dnia 21 kwietnia 2016 r., IV KO 21/16, LEX nr 2023168*).

Mając to wszystko na uwadze orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.